

Ordføreren for Forslagsstillerne

(Frier): Den Gang Alderdomsunderstøttelsesloven blev vedtagen i Foraaret 1891, blev der, som det vil erindres, ført et stærkt og ivrigt Felttog for og imod Loven, som den da var forelagt, og den blev Genstand for en stærk Kritik, der pegede paa næsten alle Bestemmelser i Loven. Jeg mener nu, som den Gang, at det var heldigt, at Loven blev vedtagen, fordi der derigennem sloges et Princip fast, som man maatte i lange Tider vilde have haft Vanstuelighed ved at faa anerkendt, hvis det ikke netop var sket ved den Lejlighed, nemlig Princippet om Statens Forpligtelse til at sørge for trængende Menneskers Alderdom, for saa vidt som de ikke selv ere i Stand dertil, og det uden at der stilles Krav om nogen direkte Selvhjælp fra de understøttedes Side. Man var, som sagt, fra først af fra mange Sider aldeles klar over, at mangfoldige Bestemmelser i denne Lov rummede Mangler og Fæjer, og det var derfor ogsaa, antager jeg, hos adskillige af dem, som stemte for Loven, en Forudsætning, at man ved at faa Lovforslaget gjort til Lov vilde kunne vinde praktisk Erfaring om, hvorledes det forholdt sig med disse formentlige Mangler, og hvorledes man bedst skulde kunne raade Bod paa dem. Naar der nu er gaaet over 5 Aar, siden Loven blev vedtagen, vil der jo efter al Sandsynlighed nu foreligge en saadan Række Erfaringer over det hele Land, at det vil være muligt at tilvejebringe et Materiale, ved hvis Hjælp man vil være i Stand til at forberede Endringer i Loven paa saadanne Punkter, hvor det maatte have vist sig, at den har haft mindre heldige Virkninger. Her i Kjøbenhavn har den jo spillet en stor Rolle paa Grund af Kommunens Størrelse. Allerede i 1892 blev der i Aarets Lov af Hoved- og Biverjoner understøttet efter Alderdomsunderstøttelsesloven 5,296 Mennesker, og i Løbet af Aaret 1895 har der været 6,919 Mennesker, der have nydt godt af denne Lov, deraf 5,501 Hovedpersoner og 1,418 Biverjoner. Under saa store Forhold er det jo selvfølgelig, at der er indbundent en Række Erfaringer eller formentlige Erfaringer, og der er da ogsaa kommet Kritik til Orde fra Personer, der have haft særlig Lejlighed til at iagttage Udviklingen paa dette Omraade, Embedsmænd i Kommunens Tjeneste, der have haft med Lovens Administration at gøre. Et Punkt, som er blevet udpeget som en særlig Mangel ved Loven, er da det, at den ikke indeholder nogen som helst fast Regel for Størrelsen af den Understøttelse, der skal ydes, hverken i Form af faste Takster, optagne i selve Loven, eller af

noget Baabud om, at der ad anden Vej skal fastkættles saadanne Takster. Man har ment at have gjort den Erfaring, at denne Omstændighed i mange Maader er faretruende i Henseende til den Virkning, Loven vil kunne faa. Fra Kontorchef i Kjøbenhavns Magistrats 3dje Afdeling Ræders Haand foreligger der en Bog, som er Udtryk for det Syn paa Alderdomsunderstøttelsesloven, som er fremgaaet af Lovens Brug her i Kjøbenhavn. Naar han skal udvilde de Følger, som han mener, at den nævnte Mangel ved Loven vil medføre, og, som han siger, give „et Billede af det Samfund, som Alderdomsforsørgelsesloven, hvis den skal beholde sin nuværende Form, om kortere eller længere Tid vil hidføre“, saa tegner han dette Billede i Træk som disse: at Forholdet mellem Forældre og Børn og mellem Søstende og fjernere Slægtninge vil slappes, navnlig naar man erindrer, at vor Lovgivning ikke, som de fleste andre, paalægger Familien nogen Forsørgelsespligt over for dens voksne Medlemmer, bortset fra Forholdet mellem Mand og Hustru, at Husbonden ikke længere vil finde Anledning til at støtte sit gamle Ænde, at Mesteren vil overlade sine gamle Svende til dem selv, at Institutioner ville afskedige deres gamle Funktionærer uden Barmhjertighed, at Legatbestyrelser ville foretrække at yde Legaterne til yngre Personer i Stedet for til dem, for hvilke de oprindelig vare bestemte, at Understøttelsesforeninger ville udskifte sig for at henlygne, og at den almindelige Velgørenhed vil slappes, at de yngre Arbejdere ville komme til at se skævt til de gamle, hvis Konkurrence er dem ubehagelig, at Arbejdsherrer ville afsnappe Lønnen og lade Kommunen betale Resten, og de gamle selv miste den Smule Energi, de have tilbage, for at lade sig forsørge Resten af deres Dage, eller anvende den paa per fas eller nefas at presse højere Understøttelse ud af Kommunen og, som Erfaringen har vist, efterhaanden blive misfornøjede med den Hjælp, de oprindelig modtog med Taknemmelighed. Dette er ikke skrevet af en Mand, som er en Modstander af Loven eller af det hele Grundlag, hvorpaa den er bygget, men af en Mand, som netop erklærer sig enig i, at der er naaet noget betydningsfuldt gennem Loven; men han har faaet Øjnene op for, at der er Sider i den, som ville bidrage til at løse Baand, det vilde være naturligt snarere at stramme end at løse, og det væsentlig fordi der ikke er givet faste Regler for, hvorledes Loven skal bruges. I det Loven blot forlanger, at der skal ydes det fornødne, saa vil alt, hvad der kunde fore-